

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 16C/34/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918204179
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Petráš Vinczeová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2019:6918204179.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Petráš Vinczeovou, v právnej veci žalobkyne R. N.L., Y. XX. XX. XXXX, L. E. XXX XX J. XX, zastúpenej občianskym združením Právna pomoc poškodeným, so sídlom Janka Kráľa 200/12, 082 71 Lipany, IČO: 50 951 947 proti žalovanému Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenému Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobkyne **z a m i e t a**.

Žalovaný **m á** voči žalobkyňi **n á r o k** na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1) Žalobou zo dňa 06. 09. 2018, doručenou tunajšiemu súdu dňa 25. 10. 2018 sa žalobkyňa domáhala určenia, že Dohoda o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere - dobrá pôžička č. 1499721075 uzavretá medzi ňou a žalovaným dňa 23. 09. 2014 je neplatná. Svoj v žalobe uplatnený nárok žalobkyňa odôvodnila tým, že žalovaný, ktorého jedným z predmetov činnosti je poskytovanie úverov a pôžičiek uzavrel s ňou ako spotrebiteľom dňa 23. 09. 2014 Zmluvu o úvere - dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej došlo zo strany žalovaného k poskytnutiu finančných prostriedkov žalobkyňi v sume 10.000,- Eur. Súčasne s uzavretím predmetnej zmluvy o úvere došlo medzi zmluvnými stranami aj k uzavretiu dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka k predmetnej úverovej zmluve, na základe ktorej dochádza k výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného. Žalobkyňa poskytnuté finančné prostriedky poskytla matke svojho bývalého priateľa p. Andrei Tonhajzerovej, ktorá sa zaviazala, že tento dlh uhradí. Žalovaný sa domáha u zamestnávateľa žalobkyne, ktorým je YURA ELTEC Corporation Slovakia, s.r.o. (ďalej aj ako „zamestnávateľ žalobkyne“) výkonu zrážok z jej mzdy, na základe žiadostí o zrážky zo mzdy, ktoré doručil na mzdové oddelenie zamestnávateľa žalobkyne. Žalovaný odôvodnil svoje žiadosti existenciou údajných dlhov žalobkyne voči žalovanému zo Zmluvy o úvere - dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX, pričom zamestnávateľovi žalobkyne zároveň predložil dohodu o zrážkach zo mzdy k predmetnej zmluve.

2) Podľa vyjadrenia žalobkyne je predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy nutné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku tvoriacu súčasť spotrebiteľského vzťahu, a preto je neplatná v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Uvedené je odôvodnené na základe nasledovných skutočností:

3) Samotné zabezpečenie záväzku žalobkyne ako dlžníka dohodou o zrážkach zo mzdy bez vyplnenia dlžnej sumy a určenia presných pravidiel pre jej určenie predstavuje neprimeranú a neprijateľnú požiadavku poskytovateľa úveru. Spotrebiteľ si takýmto spôsobom neprimerane zhoršil svoje postavenie voči dodávateľovi, a to bez toho, aby bol na to výslovne upozornený, resp. poučený o dôsledkoch

uzavretia takejto dohody o zrážkach zo mzdy. Samotná dohoda o zrážkach zo mzdy je neurčitým právnym úkonom, a to z toho dôvodu, že na jej základe si žalovaný môže samovoľne uplatňovať ním určenú výšku dlhu, ktorý eviduje voči spotrebiteľovi (mnoho krát ide o dlh neexistujúci vzhľadom na bezúročnosť a bezodplatnosť zmlúv o úvere uzatváraných žalovaným so spotrebiteľmi), a to v časovo neobmedzenom období ohraničenom len samotnou vôľou žalovaného, ktorý sám a svojvoľne oznámi zamestnávateľovi spotrebiteľa, kedy môže tento s výkonom zrážok zo mzdy prestať. Týmto, na základe neobmedzenej vôle môže žalovaný vymáhať od žalobkyne dlh, ktorý neexistuje, resp. dlh, ktorého výšku si sám určí. Bez akéhokoľvek obmedzenia tak stavia žalobkyňu do pozície, kedy táto stráca právo disponovať so svojim príjmom ako s vlastným majetkom, a to bez platného právneho základu. Žalobkyňa uvádza, že žalovaný už vyzval zamestnávateľa žalobkyne k realizácii zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádzalo bez právneho dôvodu k zásahu do jej majetkovej sféry. Žalobkyňa zdôrazňuje, že nemala možnosť nijako zmeniť text predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, prípadne vylúčiť účinnosť niektorého z jej ustanovení. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka aj Komisiou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich. O neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy bolo rozhodnuté slovenskými súdmi v mnohých obdobných prípadoch. Žalobkyňa poukázala na niektoré z nich, a to na rozhodnutie Krajského súdu Nitra zo dňa 11. 02. 2015 sp. zn. 25 CoPr/5/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. 10. 2012 sp. zn. 3Co/353/2012, rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 19. 02. 2013 sp. zn. 12C/68/2012, rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 13. 03. 2013 sp. zn. 17C/91/2012 a rozhodnutie Okresného súdu Svidník zo dňa 17. 07. 2013 sp. zn. 6C/144/201. Žalobkyňa si zároveň dovolila podporne poukázať aj na to, že aj keď v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere právne predpisy výslovne nedeclarovali, že zabezpečenie záväzku spotrebiteľa dohodou o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, tento stav bol zmenený novelou zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o ochrane spotrebiteľa“), ktorý v § 5a ods. 1 znie: „Neprijateľné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.“ Výslovné uvedenie neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorá nie je individuálne dojednaná v zákone o ochrane spotrebiteľa, jednak potvrdzuje správnosť rozhodovacej praxe súdov SR, ktoré dohodu o zrážkach zo mzdy považovali za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj pred účinnosťou citovaného ustanovenia na základe všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, a zároveň precíznejšie napĺňa ciele smernice Rady č. 93/13 EHS o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľských vzťahoch.

4) Tunajší súd následne uznesením č. k. 16C/34/2018-20 zo dňa 20. 11. 2018 podľa § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej iba ako „CSP“) žalovaného vyzval, aby sa v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia písomne vyjadril k žalobe doručenej súdu dňa 25. 10. 2018 a ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

5) Žalovaný sa k žalobe vyjadril vo svojom podaní doručenom súdu dňa 22. 01. 2019 (na č. I. 25 a nasl. p. v.). Uviedol, že žalobkyňa svoje podanie odôvodňuje tým, že údajne dohoda o zrážkach zo mzdy je neurčitá a žalovaný si na jej základe môže svojvoľne uplatňovať ním určenú výšku dlhu, ktorý eviduje voči spotrebiteľovi. Predmetné tvrdenie žalobkyne však nie je pravdivé. Nie len, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi stranami sporu je platným úkonom, nakoľko plne zodpovedá požiadavkám platnosti v zmysle ustanovenia § 5a zákona č. 250/2005 Z. z., ale súčasne žiadnym spôsobom neumožňuje svojvoľu na strane žalovaného. Práve naopak, dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje včasné splnenie záväzku dobrovoľne neplatiaceho spotrebiteľa, čím mu znižuje inak narastajúce úroky, nie len zmluvné, ale i zákonné z omeškania. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola podľa tvrdenia žalovaného uzatvorená riadne. Bola uzatvorená v písomnej forme samostatnej listiny. Žalobkyňa ako zmluvná strana zároveň vyhlásila, že si dohodu o zrážkach zo mzdy riadne prečítala, jej obsahu porozumela a vyjadruje svoju slobodnú vôľu dohodu uzatvoriť. Žalobkyňa tým prejavila slobodnú vôľu uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, a to na zabezpečenie poskytnutého úveru. Podľa ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka je dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov platná, ak bola uzatvorená v písomnej forme a spĺňa požiadavky na platnosť právneho úkonu. Žalovaný má za to, že so žalobkyňou uzatvorili dohodu zrážkach zo mzdy riadne, nakoľko zachovali zákonom požadovanú písomnú formu. Zákon

nevyžaduje uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy vo forme samostatného dokumentu. Žalovaný ďalej poukázal na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je dovolená aj v spotrebiteľských vzťahoch. Navyše, právna úprava povoľuje inštitút dohody o zrážkach zo mzdy ako štandardný spôsob zabezpečenia záväzku. Dokonca ani v spotrebiteľských vzťahoch nie je vylúčené uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy na zabezpečenie poskytnutého spotrebiteľského úveru. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere a teda aj dohody o zrážkach zo mzdy, zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov neobsahoval žiadne obmedzenie, ktoré by mohlo ovplyvniť platnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Na zmluvu o úvere ako i v nej obsiahnutú dohodu o zrážkach zo mzdy je potrebné aplikovať právne normy platné a účinné v čase jej podpisu. Ak je inštitút dohody o zrážkach zo mzdy aprobovaným právnym inštitútom, nie je podľa názoru žalovaného bez ďalšieho a priori tvrdiť, že ide o dohodu neplatnú alebo dokonca, že ide o neprijateľné dojednanie. Vzhľadom na vyššie uvedené poukázal žalovaný na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/5/2018. Podľa vyjadrenia žalovaného názor žalobkyne, ktorý opiera o rozsudky Krajských súdov neobstojí, nakoľko tieto rozsudky sa týkajú úplne iného skutkového stavu, a to prípadov, kedy dohoda o zrážkach zo mzdy nebola vo forme samostatného právneho úkonu, ale bola uzatvorená ako priama súčasť Zmluvy o úvere. Žalovaný v danom prípade odkazuje aj na argumentáciu Okresného súdu Revúca sp. zn. 6Csp/90/2018, podľa ktorého v obdobnej veci žalovaného takto uzatvorenú dohodu o zrážkach zo mzdy nemožno považovať za neplatnú alebo neprijateľnú zmluvnú podmienku len preto, že je obsiahnutá priamo v texte uzatvorenej zmluvy alebo menším písmom a pod., keďže úprava textu tejto dohody je porovnateľná s ostatným obsahom zmluvy. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je v tomto prípade obsahom rozsiahlych všeobecných zmluvných podmienok, ale je priamo súčasťou textu neväčšej zmluvy o úvere v rozsahu dvoch strán formátu A4. Takto uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy preto nemohla ujsť pozornosti žalobkyne a nemožno ju považovať za individuálne nedojednanú, keďže v prípade nesúhlasu mohla žalobkyňa zmluvu ako celok odmietnuť uzatvoriť. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola podľa vyjadrenia žalovaného uzatvorená riadne a platne. Žalovaný pri jej uzatváraní postupoval s odbornou starostlivosťou tak, aby dopad na žalobkyňu (spotrebiteľa) nemohol zhoršiť jeho situáciu.

6) Následne žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe poukázal na to, že zrážkami zo mzdy sa nezasiahne do ekonomickej situácie spotrebiteľa. Zrážky zo mzdy sa v zmysle dohody o zrážkach zo mzdy majú vykonávať len vo výške, ktorá zodpovedá výške dohodnutej mesačnej splátky. Pokiaľ pri riadnom splácaní dlhu žalobkyňa pravidelne mesačne plní dohodnutú splátku z jej poskytnutého úveru, jej ekonomická situácia sa nezhorší, ak v prípade, že prestane plniť riadne, jej bude tá istá suma zrážaná priamo z jej mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Takáto dohoda nie je neprimeranou, pretože len zabezpečuje plnenie zo zmluvy o úvere za podmienok, s ktorými žalobkyňa súhlasila pri podpise zmluvy, t.j. vo výške splátok, ktoré pred podpisom zmluvy o úvere odkonzultovala tak, aby nijak nesťažili jej ekonomicke postavenie. Znamená to, že ak žalobkyňa ako dlžník riadne splácala úver, jej mesačná splátka by zodpovedala výške mesačnej zrážky zo mzdy, ktorú žalovaný ako veriteľ použil z dôvodu, že žalobkyňa ako dlžník riadne úver nesplácala. V nadväznosti na uvedené žalovaný poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Žilina sp. zn. 17Csp/15/2016. Neposudzovanie dohody o zrážkach zo mzdy výlučne v konkrétnom kontexte danej zmluvy o úvere, ale vnímať ju všeobecne ako neprijateľnú, tak podľa vyjadrenia žalovaného odporuje nie len ustanoveniam Občianskeho zákonníka, ale súčasne stanovuje nerovnováhu strán sporu v prípade, pokiaľ je ňou spotrebiteľ. Pritom nadmernú „opateru“ spotrebiteľa ako nedôvodnú a nesprávnu skonštatoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. PL ÚS 11/2016, „podľa ktorého termín ochrana spotrebiteľa sa vo svojom štandardnom význame v zásade vzťahuje na nekalé podmienky. Ochrana spotrebiteľa pri neprijateľných podmienkach vychádza z nerovnakej vyjednávacej pozície spotrebiteľa už na začiatku vytvárania zmluvného vzťahu. Z toho vychádza vnútroštátne právo, ako aj smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Veriteľ (dodávateľ v spotrebiteľskej terminológii) si vzhľadom na svoju faktickú silu môže presadiť do zmluvy rôzne asymetrické podmienky (bod 9.1), následne ich uplatňovať a spotrebiteľ si toho nemusí byť vedomý. Ide tu v širšom slova zmysle vlastne o zneužívajúce konanie veriteľa v rozpore s dobrými mravmi, takže zásah súdu ex offio pri nekalých podmienkach podobne ako v nemeckej judikatúre vychádza v podstate z § 39 Občianskeho zákonníka, resp. z verejného poriadku. Mnohé určite závažné argumenty národnej rady (bod 9.1, bod 11.1) sa vzťahujú na zmluvnú fázu vzťahu veriteľ - spotrebiteľ. Z týchto príkladov vyplýva, že národná rada chcela udeliť dlžníkovi akési procesné odpustenie dlhu, ale počínali si pritom zjednodušujúco a v tomto zmysle svojvoľne, pretože premlčanie nie je kľúčovým medzníkom medzi oprávnenými a neoprávnenými dlžbami, a nie každý dlh musel pochádzať z emotívnych príkladov, ktoré národná rada predložila. Spotrebiteľom môže byť napríklad aj advokát proti veriteľovi, ktorý je obuvníkom. Spotrebiteľské právo je zaiste súčasťou

vytvárania spoločenskej kohézie, ale aktuálna právna úprava svojou zjednodušujúcou priamočiarosťou vykazuje asymetriu, pretože všetkých dodávateľov (veriteľov) stavia akoby na stranu tých „zlých“ a spotrebiteľov na stranu tých „ublížených“. Podľa poznatkov zo súdnej praxe však právna úprava svojím nastavením spôsobuje aj to, že často najneaktívnejším dlžníkom - spotrebiteľom poskytne pomoc, zatiaľ čo tí zodpovednejší sa často na pojednávanie dostavia (alebo už vo vyjadrení k žalobe) a dlh uznajú, čo podľa procesného práva vedie automaticky k vyhovneniu žalobe rozsudkom pre uznanie“.

7) Zo zmluvy o úvere vyplýva pravidelná mesačná splátka poskytnutého úveru v sume 173,- Eur anuita a 10,10 Eur poistenie úveru. Podľa bodu 2.3 dohody o zrážkach zo mzdy má žalovaný právo na výplatu zrážok vo výške mesačnej úhrady podľa zmluvy o úvere, t.j. maximálne 183,10 Eur, pričom dohoda o zrážkach zo mzdy uvádza, že banka má právo maximálne na výplatu zrážok zo mzdy vo výške, ktorá sa môže zo mzdy zraziť pri výkone rozhodnutia. Žalobkyňa a žalovaný tak uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy vo forme samostatnej, od zmluvy o úvere oddelenej listiny, v písomnej forme, pričom žalobkyňa bola poučená o následkoch dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovaný uvádza, že zo zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť žalobkyne uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Takáto povinnosť nevyplýva ani zo žiadosti o úver. Nakoľko táto je sama o sebe samostatným úkonom, žalovaná mala možnosť predmetnú dohodu kedykoľvek odmietnuť. Žalovaný si dovolil apelovať na potrebu posudzovania úkonov a postupov v danom spore s ohľadom na priemerného spotrebiteľa. Žalobkyňa ako priemerný spotrebiteľ podpísal sám, dobrovoľne dohodu o zrážkach zo mzdy. Táto predstavuje dokument obsahnutý na nie viac ako jeden a pol strane. Nejde teda o obsahovo rozsiahly dokument, ktorý by bol náročný na preštudovanie a pochopenie priemernému spotrebiteľovi. Dobrovoľnosť potvrdzuje aj bod 3 písm. D formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, nakoľko uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere. Nie sú teda ani pravdivé tie tvrdenia žalobkyne, že by nemala možnosť odmietnuť uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy. Že túto možnosť nevyužila však nie je vinou žalovaného a skutočností, ktoré žalobkyňa tvrdí nedokazujú neplatnosť uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa ako priemerný spotrebiteľ podpísala aj body 3.3 a 3.4 dohody o zrážkach zo mzdy, podľa ktorých banka a dlžník vyhlasujú, že si riadne prečítali znenie tejto dohody, že v plnom rozsahu porozumeli jej obsahu, ktorý je pre nich dostatočne zrozumiteľný a určitý, že vyjadruje ich slobodnú vôľu prostú akýchkoľvek omylov, že nebola uzatvorená ani v tiesni, ani za nápadne nevýhodných podmienok. Podľa bodu 3.4 dohody o zrážkach zo mzdy dlžník podpisom tejto dohody vyhlasuje, že porozumel všetkým dôsledkom vyplývajúcim z jej uzatvorenia. Žalobkyňa tak vlastnoručne potvrdila, že bola oboznámená o následkoch dohody o zrážkach zo mzdy a týmto porozumela. Vzhľadom na dikciu zákona tak žalovaný podľa svojho názoru splnil všetky zákonné predpoklady pre platnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby súd žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania.

8) Následne uznesením č. k. 16C/34/2018-33 zo dňa 28. 01. 2019 tunajší súd podľa § 167 ods. 3 CSP umožnil žalobkyňu, aby sa v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia písomne vyjadrila k vyjadreniu žalovaného k žalobe, ktoré bolo tunajšiemu súdu doručené dňa 22. 01. 2019 a uviedla ďalšie skutočnosti a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

9) Vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného doručenom tunajšiemu súdu dňa 20. 02. 2019 (na č. l. 38 a nasl. p. v.) žalobkyňa v prvom rade poukázala na to, že žalovaný vo svojom podaní tvrdí, že predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ba práve naopak, že táto bola uzavretá v súlade so zákonom. K uvedenému tvrdeniu žalobkyňa uvádza, že uzavretie predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy bolo neodmysliteľnou podmienkou uzavretia predmetnej zmluvy o úvere. Keďže žalobkyňa sa v čase uzavretia zmluvy nachádzala vo finančnej tiesni a nutne potrebovala finančné prostriedky, jednoducho nemala na výber, či predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy na zabezpečenie predmetného úverového vzťahu uzatvorí alebo nie. Tvrdenie žalovaného o tom, že text predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy absolvoval dojednanie o možnosti ne/uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy ako podmienku uzavretia samotného úveru je potrebné podľa názoru žalobkyne považovať za nanajvýš zavádzajúce, nakoľko žalobkyňa pri jej uzatváraní nebola nijakým spôsobom o tejto možnosti poučená a nemala dostatok času si ju preštudovať. Žalovaný pri uzatvorení zmluvy o úvere predložil spolu s touto zmluvou žalobkyňu mnohé dokumenty, medzi inými aj dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom z konania žalovaného nesporne podľa tvrdenia žalobkyne vyplývalo, že všetky tieto dokumenty sú súčasťou samotnej zmluvy o úvere a bez podpísania niektorého z nich nebolo možné túto zmluvu o úvere platne uzavrieť. Možnosť odmietnuť uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy tak treba skúmať z objektívneho hľadiska, pričom nepostačuje zakotvenie takéhoto ustanovenia do textu zmluvy. Navyše žalobkyňa dôrazne poukázala na tú skutočnosť, že samotný text

predmetnej dohody výslovne neustanovuje žiadnu možnosť dohodu o zrážkach zo mzdy uzavrieť bez toho, aby bola uzavretá zmluva o úvere. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy obsahuje len vyhlásenie, že účastníci tejto dohody ju uzatvárajú slobodne, vážne a súhlasia s jej ustanoveniami, avšak z tohto ustanovenia nie je možné jednoznačne vyčítať, či uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy je podmienkou uzavretia samotnej úverovej zmluvy alebo nie. Z uvedeného podľa názoru žalobkyne vyplýva, že uzavretie tejto dohody o zrážkach zo mzdy nebolo riadne dojednané. K samotnej dohode o zrážkach zo mzdy ďalej žalobkyňa uvádza, že jej obsah nemohla nijako ovplyvniť, nemohla ho zmeniť ani vylúčiť niektoré jej ustanovenia. Žalobkyňa sa domnieva, že samotné zabezpečenie jej záväzku ako dlžníka dohodou o zrážkach zo mzdy bez vyplnenia dlžnej sumy a určenia presných pravidiel pre jej určenie predstavuje neprijateľnú požiadavku poskytovateľa úveru. Žalobkyňa ďalej uviedla, že bez uvedenia dlžnej sumy sa môže veriteľ hocikedy domáhať plnenia prostredníctvom zrážok zo mzdy a v ľubovoľnej výške, ktorú si sám určí. Zároveň žalobkyňa poukázala na to, že k takýmto praktikám v praxi často dochádza najmä u žalovaného, ktorý sa prostredníctvom obdobnej dohody o zrážkach zo mzdy domáha plnení v horibilných výškach, na ktoré navyše často krát nemá žiaden právny nárok, čím sa bezdôvodne obohacuje, ale najmä protiprávne a neprimerane zasahuje do majetku svojich dlžníkov a znemožňuje im tým schopnosť zabezpečiť si voje základné potreby a potreby svojich rodín. Samotná dohoda o zrážkach zo mzdy je podľa názoru žalobkyne neurčitým právnym úkonom, a to z toho dôvodu, že na jej základe si žalovaný môže samovoľne uplatňovať ním určenú výšku dlhu, ktorý eviduje voči spotrebiteľovi, a to v časovo neobmedzenom období ohraničenom len samotnou vôľou žalovaného, ktorý sám a svojvoľne oznámi zamestnávateľovi spotrebiteľa, kedy môže tento s výkonom zrážok zo mzdy prestať. Bez akéhokoľvek obmedzenia tak žalovaný stavia spotrebiteľa do pozície, kedy tento stráca právo disponovať so svojím príjmom ako s vlastným majetkom, a to bez platného právneho základu. Na základe uvedeného je tak potrebné predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy považovať v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka za neplatnú pre jej priamy rozpor s dobrými mravmi i so zákonom. O neplatnosti obdobnej dohody o zrážkach zo mzdy bolo rozhodnuté slovenskými súdmi v mnohých prípadoch, napr. v rozhodnutí Krajského súdu Prešov zo dňa 01. 06. 2016 sp. zn. 3Co/328/2015, rozhodnutí Krajského súdu Nitra zo dňa 11. 02. 2015 sp. zn. 25CoPr/5/2014, rozhodnutí Krajského súdu Košice zo dňa 31. 10. 2012 sp. zn. 3Co/353/2012, uznesení Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 31. 05. 2016 č. k. 14Co/65/2015-167, rozhodnutí Krajského súdu Košice zo dňa 19. 06. 2018 sp. zn. 6Co/13/2018 a rozhodnutí Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 15. 03. 2018 sp. zn. 17Co/351/2017.

10) Žalobkyňa ďalej opätovne poukázala na ustanovenie § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Nepopiera, že predmetné ustanovenie zákona v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere nebolo v právnom poriadku Slovenskej republiky výslovne uvedené, avšak jeho neskoršie zakotvenie v právnom poriadku Slovenskej republiky správnosť rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky, ktoré pred účinnosťou tohto ustanovenia deklarovali neplatnosť obdobných dohôd o zrážkach zo mzdy z dôvodu, že pred uzavretím tejto dohody o zrážkach zo mzdy veriteľ nepoučil spotrebiteľa ako dlžníka o dôsledkoch jej uzavretia a o možnosti ju odmietnuť. Výslovné uvedenie neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorá nie je individuálne dojednaná v zákona o ochrane spotrebiteľa, jednak potvrdzuje správnosť rozhodovacej praxe súdov SR, ktoré dohodu o zrážkach zo mzdy považovali za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj pred účinnosťou citovaného ustanovenia na základe všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, a zároveň precíznejšie napĺňa ciele smernice Rady č. 93/13/EHS o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľských vzťahoch. Žalobkyňa poukazuje na to, že vyššie uvedené tvrdenie podporuje aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 18. 08. 2015 č. k. 14Co/641/2015-50. Na základe uvedených skutočností je podľa názoru žalobkyne zrejmé, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná zmluvná podmienka, a teda je neplatná.

11) Žalovaný sa vo svojom podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 23. 03. 2019 (na č. I. 51 a nasl. p. v) vyjadril k vyjadreniu žalobkyne zo dňa 15. 02. 2019. Uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy je v zmluve o úvere dohodnutá platne a primerane. Žalovaný postupoval s odbornou starostlivosťou tak, aby dopad na žalobkyňu (spotrebiteľa) nemohol zhoršiť jej situáciu. Uvedené aj naďalej žalobkyňa odmieta preukázať. Jej argumentácia je všeobecná a nepreukázaná. Žalobkyňa tvrdí, že nemala dostatok času si dohodu o zrážkach zo mzdy prečítať a nebola o nej poučená. Žalovaný uvedenú skutočnosť popiera. Každý dlžník však dostane dokumentáciu na naštudovanie, avšak je výlučne na vôli dlžníka, či si text prečíta, alebo neprečíta. Za to, či svoje právo dlžník využije veriteľ nezodpovedá. Nie je ani povinnosťou veriteľa dlžníka nútiť oboznámiť sa s právnym úkonom, aký podpisuje. Priamo v dohode o zrážkach zo mzdy je uvedené,

a to v bode 3.4 dohody o zrážkach zo mzdy, že dlžník podpisom tejto dohody vyhlasuje, že porozumel všetkým dôsledkom vyplývajúcim z jej uzatvorenia. Žalobkyňa ako priemerný spotrebiteľ podpísala aj body 3.3 a 3.4 dohody o zrážkach zo mzdy, podľa ktorých banka a dlžník vyhlásili, že si riadne prečítali znenie tejto dohody, že v plnom rozsahu porozumeli jej obsahu, ktorý je pre nich dostatočne zrozumiteľný a určitý, že vyjadruje ich slobodnú vôľu prostú akýchkoľvek omylov, že nebola uzatvorená ani v tiesni, ani za nápadne nevýhodných podmienok. Žalobkyňa potvrdila, že dohode o zrážkach zo mzdy porozumela, vyhlásila, že porozumela všetkým jej dôsledkom. Je teda podľa vyjadrenia žalovaného zjavné, že jej tieto vopred boli ozrejmene, v opačnom prípade by tiež nemohla podpísať, že dohode o zrážkach zo mzdy porozumela a aj všetkým jej dôsledkom. Žalobkyňa ďalej tvrdí, že žiaden text neobsahuje možnosť dohodu o zrážkach zo mzdy neuzavrieť bez toho, aby bola uzavretá zmluva o úvere. Toto tvrdenie žalobkyne je pravdivé, bez hlavného záväzku, akým je zmluva o úvere nemôže vzniknúť vedľajší záväzok, ktorý slúži na zabezpečenie hlavného záväzku. Dohoda o zrážkach zo mzdy bez zmluvy o úvere existovať nemôže a ani nemohla. Naopak však zmluva bez dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorená bola, a to vyplýva aj z formuláru pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere žalobkyňa prevzala, čo potvrdila svojim podpisom aj na zmluve o úvere. Z časti 2 písm. G vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy sa na uzatvorenie zmluvy o úvere ako podmienka nevyžadovala. Žalovaný v súvislosti s uvedeným podotkol, že spravidla to býva tak, že dlžník v túžbe po finančných prostriedkoch súhlasí so všetkým, čo mu je ponúkané, azda i bez rozmyslu. Následne však sa mu prestane chcieť úver splácať a prichádzajú pasívne žaloby i v tomto duchu, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, nakoľko sa dlžník domnieva, že tak sa úplne vyhne povinnosti úver splatiť. Pokiaľ ide o určitosť dohody o zrážkach zo mzdy a svojvôľu v určovaní výšky dlhu, žalovaný uviedol, že žalobkyňa neuvádza pravdivé informácie. Z dohody o zrážkach zo mzdy presne vyplýva, aký dlh je ňou zabezpečovaný. Ide o dlh zo zmluvy o úvere, ktorá nemá neobmedzené hranice. Výška dlhu pritom závisí od toho, koľko žalobkyňa uhradila dobrovoľne. Na základe vyššie uvedeného žalovaný navrhol, aby súd žalobu zamietol a priznal mu právo na náhradu trov konania.

12) Súd následne dňa 26. 06. 2019 pojednával a vec rozhodol v neprítomnosti žalovaného.

13) Na pojednávaní vo veci samej právny zástupca žalobkyne uviedol, že žalobkyňa podpísala so žalovaným zmluvu o úvere dobrá pôžička dňa 23. 09. 2014. Súčasťou tejto zmluvy bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy a rozhodcovská zmluva. Nakoľko bola dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá na vopred pripravenom formulári, zástupca žalobkyne a žalobkyňa sa domnievajú, že sa v danom prípade jedná o neprijateľné zmluvné podmienky a z toho titulu žalobkyňa takto podpísanú zmluvu resp. dohodu o zrážkach zo mzdy vníma ako neplatnú. Z dôvodu, že táto zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu medzi žalobkyňou ako spotrebiteľkou a žalovaným, treba ju vyhlásiť za neprijateľnú a v konečnom dôsledku za neplatnú. Žalovaný apeluje na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola riadne uzavretá, s týmto názorom by žalobkyňa aj súhlasila, avšak v tom prípade, keby to bolo v jej možnostiach, že by predmetnú zmluvu mohla meniť, resp. inak zasahovať do jej obsahu, prípadne ju odmietnuť, čo však nie je tento prípad. Na základe uvedeného zástupca žalobkyne uviedol, že i naďalej trvajú na podanej žalobe.

14) Počas svojej výpovede na pojednávaní vo veci samej žalobkyňa poukázala na to, že v jeden deň bola jej žiadosť na schválenie úveru zo strany žalovaného zamietnutá a hneď na druhý deň sa jej ozvala pani z banky žalovaného, že jej žiadosť o úver schvaľujú s tým, aby prišla do pobočky žalovaného v Rimavskej Sobotke a podpísala dokumenty, ktoré jej boli predložené. Dotyčná pani jej k uvedeným dokumentom nič bližšie nevysvetlila, nevysvetlila jej napr. ani úrokovú sadzbu, jediné čo si od žalobkyne pýtala, resp. zisťovala boli osobné údaje žalobkyne. Žalobkyňa apelovala na to, že jej k dokumentom, ktoré podpisovala nebolo zo strany žalovaného nič bližšie vysvetlené.

15) Na otázku právneho zástupcu žalovaného ohľadom toho, ktorá zo žalobkyne podpísaných zmlúv jej nebola pracovníčkou banky vysvetlená žalobkyňa uviedla, že jej žiadna zo zmlúv vysvetlená nebola. Na ďalšiu otázku právneho zástupcu žalovaného ohľadom toho, na základe čoho žalobkyňa vykonávala mesačné splátky úveru žalobkyňa uviedla, že jej bol v banke vytvorený účet, z ktorého jej boli mesačne strhávané finančné prostriedky. Zo strany zamestnankyne banky bola žalobkyne oznámená iba výška úveru, doba splácania a výška splátky. Žiadne ďalšie skutočnosti jej neboli bližšie vysvetlené. Na otázku právneho zástupcu žalovaného ohľadom toho prečo žalobkyňa prestala splácať úver, žalobkyňa poukázala na to, že predmetný úver si vzala pre matku svojho bývalého priateľa, ktorá sa dostala do zlej finančnej situácie a úver prestala splácať z toho dôvodu, že na to neboli finančné prostriedky. Ďalšie

dôvody žalobkyňa už nechcela konkretizovať. Vzápätí na otázku svojho zástupcu ohľadom toho, prečo si žalobkyňa brala úver menovaná odpovedala, že si ho brala z toho dôvodu, aby pomohla matke bývalého priateľa. Na otázku svojho zástupcu, či má žalobkyňa právne vzdelanie, žalobkyňa uviedla, že nemá žiadne právne vzdelanie.

16) Právny zástupca žalovaného na vyššie uvedenom pojednávaní konštatoval, že sa pridriavajú svojich doteraz súdu predložených vyjadrení. V prípade dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola so žalobkyňou uzavretá majú za to, že sa jedná o platnú dohodu, ktorá bola uzavretá vo forme samostatnej listiny. Zastávajú názor, že žalobkyňa si predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy riadne prečítala, porozumela jej obsahu a na znak týchto skutočností ju následne aj podpísala. Na základe uvedeného majú za to, že žaloba žalobkyne nie je dôvodná. Právny zástupca žalovaného navrhol žalobu zamietnuť a uplatnil si náhradu trov konania.

17) Súd okrem výsluchu žalovanej vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa so žalobou zo dňa 06. 09. 2018, Zmluvou o pôžičke dobrá pôžička č. 1499721075 zo dňa 23. 09. 2014, Dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa 23. 09. 2014, potvrdením zamestnávateľa žalobkyne o vykonaných zrážok, splnomocnením žalobkyne udeleným jej zástupcovi zo dňa 11. 06. 2018, výsledkami lustrácie žalobkyne v Sociálnej poisťovni, Registri obyvateľov a v ZVJS, výsledkami lustrácie žalobkyne v Agende občianskych preukazov, vyjadrením žalovaného k žalobe doručeným tunajšiemu súdu dňa 22. 01. 2019, výpisom zástupcu žalobkyne z evidencie občianskych združení, vyjadrením žalobkyne k vyjadreniu žalovaného zo dňa 15. 02. 2019, vyjadrením žalovaného k vyjadreniu žalobkyne zo dňa 15. 03. 2019 a substitučným plnomocenstvom právneho zástupcu žalovaného zo dňa 26. 03. 2018, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

18) Podľa § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

19) Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobkyne na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy nie je dôvodná a preto ju v celom rozsahu zamietol. Keďže žalobkyňa sa domáhala určenia právnej skutočnosti, tak sa súd v prvom rade musel vysporiadať s otázkou, či takáto žaloba žalobkyne je prípustná a či je možné ďalej sa ňou zaoberať. Podľa ustanovenia § 137 CSP platného a účinného od 01. 07. 2016 je úplne nová koncepcia zakotvená v písmenách c) a d) tohto ustanovenia, kde sa rozlišuje klasická určovacia žaloba a žaloba o určení inej právnej skutočnosti podľa písm. d). Zákonodarcu uviedol, že jeho záujmom bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mŕňajú sa účelu žaloby určovacej. Písmeno c) tohto ustanovenia vychádza z doterajšieho ustanovenia § 80 písm. c) OSP, no s obmedzením, podľa ktorého naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Ako v dôvodovej správe uvádza zákonodarcu, medzi osobitné predpisy podľa písm. d) tohto ustanovenia patria napríklad Zákonník práce, zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a podobne. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami. Určenie existencie právnej skutočnosti, napríklad, že právny úkon je neplatný odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Nová právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). Vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 137 písm. c) a d) CSP ako aj jeho výkladu a zo zisteného skutkového stavu mal súd za to, že žaloba žalobkyne na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy nie je dôvodná, keďže určenia právnej skutočnosti, ktorou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy ako právny úkon závislý od vôle osôb, sa možno domáhať len v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Žalobkyňa neuviedla žiaden osobitný predpis, na základe ktorého by sa mohla domáhať v tomto súdnom spore neplatnosti uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy. Z týchto dôvodov súd žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako žalobu, ktorá nevyplýva z osobitného predpisu ako procesne neprípustnú zamietol. Vzhľadom na uvedený nedostatok žaloby sa už súd v odôvodnení rozsudku ďalej

nevyjadroval k pripomienkam a poznámkam vzneseným z oboch sporových strán v priebehu súdneho sporu. Záverom súd iba poznamenáva, že nakoľko zo samotného všeobecného tvrdenia žalovanej možno vyvodiť, že realizáciou dohody o zrážkach zo mzdy už došlo k porušeniu práva, určovací žaloba by tu už podľa názoru súdu nemala opodstatnenie aj z toho dôvodu, keďže dotknutý subjekt sa môže domáhať napr. vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mohol získať žalovaný realizáciou tejto dohody.

20) Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21) Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí ktorým sa konanie končí.

22) O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V konaní mal žalovaný plný úspech, keďže žalobkyňou podaná žaloba bola zamietnutá a preto mu súd vo výroku tohto rozhodnutia priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Pokiaľ sa oprávnená osoba účinne vzdala odvolania, odvolanie už nemôže neskôr podať. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.